

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องผลของการเรียนรู้แบบ Tribe ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะครอบคลุม วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
4. เพื่อวัดระดับเจตคติเกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน

สมมติฐาน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. ระดับเจตคติสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 92 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียน 2 ห้องเรียน จากจำนวน 5 ห้องเรียน มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง และเพื่อเป็นการตรวจสอบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายคลึงกัน จึงใช้วิธีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม (t-test) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน จึงนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนำทั้งสองกลุ่มมาทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งได้กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม มีนักเรียนจำนวน 45 คน เป็นกลุ่มที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมและทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม มีนักเรียนจำนวน 47 คน เป็นกลุ่มที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบมีกลุ่มควบคุม วัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (Posttest – only control group design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ค่าความยากง่าย (P) มีค่าตั้งแต่ 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (D) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

3. แบบวัดทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีความถูกต้องด้านโครงสร้างเชิงทฤษฎี และเหมาะสมด้านเนื้อหากับระดับ

การศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ค่าความยากง่าย (P) มีค่าตั้งแต่ 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (D) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

4. แบบวัดเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 มาตรา จำนวน 32 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกมากกว่าหรือเท่ากับ t ตาราง (1.684) มีความเที่ยงเท่ากับ 0.93

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมและทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.2 เตรียมกลุ่มตัวอย่าง

2. ขั้นดำเนินการทดลอง

2.1 แบ่งนักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 45 คน ออกเป็น 8 กลุ่ม โดยเป็นกลุ่มละ 6 คน จำนวน 5 กลุ่ม และกลุ่มละ 5 คน จำนวน 3 กลุ่ม โดยในแต่ละกลุ่ม จะมีการละความแตกต่างของเพศ ศาสนา ระดับผลการเรียน ให้อยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ในแต่ละกลุ่ม

2.2 ชี้แจงรายละเอียดวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน กับกลุ่มทดลอง ชี้แจงเนื้อหาและตัวชี้วัด ในการเรียนรู้ให้กับทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.3 ดำเนินการสอนกับกลุ่มทดลอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ กับกลุ่มควบคุม

2.4 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบทุกขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้วให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และแบบวัดเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเป็นข้อสอบฉบับเดียวกัน ทั้งสองกลุ่ม และใช้วัน เวลา เดียวกันในการทำการทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

1. วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. วิเคราะห์ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก
3. หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน
4. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติด้วยการหาค่า t ตามแนว Edwards
5. หาค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha coefficient) ของ Cronbach

หลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับเจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับของเจตคติจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย มากกว่าหรือเท่ากับ 4.5 เจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ดีมาก

4.5 - 3.5 เจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ดี

3.5 - 2.5 เจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ปานกลาง

2.5 - 1.5 เจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ไม่มีดี

น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 เจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ไม่มีดีมาก

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน กับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน กับกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ Tribe เรื่อง การอ่าน มีคะแนนทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3. เจตคติของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่อง การอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

การอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และเจตคติต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมและทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบ ซึ่งจะอภิปรายผลจากการทดลองตามลำดับสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่าน ของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เรื่องการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe ช่วยให้ผู้เรียนมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามที่ Johnson, Johnson and Holubec, (อ้างถึงในทิสนา แจมมณี, 2550 : 101-102) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีผลงานมากขึ้น การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้น และคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุญชุม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการ การอ่านและการเขียนที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียนกับการเรียนแบบปกติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ยังเกิดขึ้นได้จากการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศดังที่ ฟงกานจัน ภูวิภาดารธรรม (2541 : 9-17) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดบรรยากาศด้านสมอง เช่น การกระตุ้นให้ตอบ แสวงหาให้ตั้งคำถามแบบต่างๆ กระตุ้นให้ติดตาม กระตุ้นให้คิด แบบอุปมาอุปมัย กระตุ้นให้คิดการเชื่อมโยงสัมพันธ์ กระตุ้นให้คิดนอกกรอบ การจัดบรรยากาศด้านอารมณ์ เช่น การสร้างเจตคติเชิงบวกต่อ

การคิดเชิงวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ครู อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องจะต้องส่งเสริมให้โอกาส ให้อิสระเสรี ในการคิดการแสดงออก หรือการมีจินตนาการในรูปแบบต่างๆ ของนักเรียน ซึ่งลักษณะเหล่านี้มีอยู่ ในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ นอกจากนี้การนำการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุ วัฒนธรรมเข้ามาร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือยังช่วยส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการมีอิสระ ในการคิด การแสดงออกของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งจรรยา จิวานาน (อ้างถึงในสุทธารา โยธาจันทร์, 2541 : 12) กล่าวว่าไว้ว่าการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมเป็นมโนคติหรือแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับ สังคมที่มีวัฒนธรรมหลากหลายโดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม และ ความต้องการของนักเรียน ด้วยการบูรณาการเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับความเสมอภาคในการ เรียน สำหรับความแตกต่างที่ทำให้เกิดความหลากหลายจะรวมถึง ความแตกต่างด้านสีผิว เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ชั้นของสังคม และเศรษฐกิจ เพศ เด็กพิเศษ อายุและวัฒนธรรมถิ่นต่างๆ ซึ่ง องค์ประกอบที่หลอมรวมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมกับ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ล้วนมีส่วนส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานข้อที่ 2 ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบ Tribe เรื่องการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ Gibbs, J. (2001 : 150-153) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe เป็นการ จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิด เนื่องจากมีการใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้พัฒนาทักษะ การคิดโดยการให้ผู้เรียนคิดทบทวนซ้ำไปซ้ำมา อย่างมีระบบ ซึ่งจากการวิเคราะห์และสังเกตใน ระหว่างการสอนกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน พยายามแสดงความ คิดเห็นและอธิบายในสิ่งที่ตนเองเข้าใจเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของการเรียนแบบ Tribe และการเรียนแบบร่วมมือซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe

สมมติฐานข้อที่ 3 เจตคติเกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบ Tribe เรื่องการอ่าน อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเรียนรู้แบบ Tribe ได้นำแนวคิดของ Gibbs J. (2001 : 150-167) ซึ่งมีการออกแบบการเรียนรู้ให้เป็นชุมชนแห่งการ เรียนรู้แบบชนเผ่า หรือ The TCL Plan (Tribe Learning Community course) มาผานให้สอดคล้อง กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการเรียนรู้แบบนี้ สามารถใช้การปฏิสัมพันธ์หลายรูปแบบ ใน เนื้อหาที่ศึกษา ดังนั้นผู้สอนสามารถกำหนดการจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบตามต้องการ เพื่อให้เข้ากับการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ให้อยู่ในลักษณะของความร่วมมือกัน และจากการที่ผู้วิจัยได้ ทำการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้นดังกล่าว

นักเรียนมีพฤติกรรมในการยอมรับความแตกต่างกันของสมาชิกในกลุ่ม จากการประเมินทักษะความร่วมมือกันของสมาชิกเมื่อจบบทเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้สอนควรมีความเข้าใจในเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ทั้งสองวิธีเป็นอย่างดี โดยมีการวางแผนอย่างมีระบบเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 1.2 ผู้สอนที่ต้องการให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ในโรงเรียนเกิดการยอมรับความแตกต่างซึ่งกันและกัน ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe ไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบ Tribe ในระดับชั้นหรือเนื้อหาอื่นๆ
- 2.2 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามแนวคิดทฤษฎีวัฒนธรรมที่เสริมทักษะการคิดแบบอื่น ในเนื้อหาวิชาที่เหมาะสม